

BEGIAKOAK • Durangoko Liburu eta Disko Azoka (doinua) • Agur sagar beltzaran

Durangoko azoka

Ainhoa Agirreazaldegi

Merkatua eta kultura batzen dituen urteko ekitaldi nagusi Durangoko Azokaren izaeraz, helburuez eta geroaz egin du hausnarketa bertsolariak.

Nahiz hasieran zintzoa
izan proiektua,
ez da horren garbia
duen efektua.
Zer ote den hainbeste
aldiz galdetua:
kontraesana edo
giza mendekua,
liburuak dituen
merkatal zentrua.

A. Dunoyer, U. Goleaskoetxea eta R. Zulakaren 'Ondarra eta kresala' liburutik.

Behin liburutegiak
hartuta mintzagai,
barka bezait jauzi bat,
gabezien epai.
Hauek ere ez dute
behar haina dohai,
bestalde hemen gaudela
ez dut ahortzi nahi,
gure Liburutegi
Nazionalaren zai.

Sumatzen dut itsuen
liburu-ehizea,
best-sellerren salmenta
ta burges haizea.
Dirua dela bide,
irrika ase...
Nabarmen geratzen da
gure oinazea:
anbizioa eta
kontsumo gosea.

Horrenbeste salmahai
jarriz parez pare,
bakoitza egiten da
sei aleren jabe.
Apalak betetzeko
oso modan daude...
Nire galdera berriz
xuabe-xuabe:
zenbat geratzen dira
irakurri gabe?

Hainbat erosketakin
doana etxera,
liburutegiekin
oroitzen ote da?
Hortxe laburbiltzen da
gure pentsaera...
Benetan zer nahi dugun
da nire galdera:
literatura edo
liburua bera?

Kontu hauetan ez da
hautatze errazik,
euskal literaturai
zor zaio babesik.
Nik ere inbertitzen dut
halakotan pozik,
ta ez diot Durangon
ez hartzeko deusik,
erosketak zentzunez
egiteko baizik.

ZAZPI BEGIKO •

Kirmen Uribe

kolpean

- Euskal literaturak eman dituen bi liburu garrantzitsutan oinarrituriko bi antzerki lan estreinatuko dira 2003an: batetik, Koldo Izagirreren *Metxa* pertsonaia literarioa ren ibilerak eramango ditu oholtzara *Tentazioak*; bestetik, Joxean Sagastizabalen *Kutsidazu bidea*, *Isabel* taularatuko du Gorringok.

Behin hauxe jazo zitzaidan. Mutikoa nintzelarik amonak opil txiki bi eman zizkidan, bata zapal-zapala eta bestea, biribil-biribila. Atsegin handiz eta gogoz jan nituen opilok. Jan bezain laster, amonak itaundu zidan zein nuen nahiago, biribila ala zapala. Nik ez nuen nahi aukeratzetik, biribil ala zapal biak ala biak nahi nituen aurrerantzean ere. Horregatik erantzun nion «biak amona, biak izan dira gozo-gozoak». Orduan, amonak, bere golkorako, baina nik entzuteko moduan esan zuen: «Bai ba, biak izan dira hirin bateko opilak eta».

Segundo Bediauneta *Txori-erreka*

Segundo eta opila

idazleak bildu zuen kontakizun hori gerra hasi orduko *Eguna* egunkarian. Laster eraman zuten Larrinagako kartzelara. Artega eta beldur ziren presoak kartzelan. Ez zekiten zer gertatuko zen. Lasaitzearren, «trankil, ez da ezer gertatuko» esan zien Segundok. Handik hiru egunetara fusilatu zuten idazlea.

Ustea dut idazle bakoitzak beti liburu bera idazten duela gutxi gora-behera. Hirina bera dela beti eta liburuak forma ezberdinetako opilak baino ez direla, batzuk ma-

ziago, besteak gozoago. Eta horregatik egiten zaidala horren zail jenero bakarrean geratzea, aukeratzea zer irakurri, zer idatzi, Segundo umeak opil zapala edo biribilaren artean aukeratu behar zuen moduan.

Durangoko azokara mutil koskorretan joaten ginenean bezala, ezin aukeraturik, eta etxera itzultzen ginenean ziur eta ase, gure kultura txikiak. Baina era berean egunotan ezin ditut baztertu Segundo Bediauneta haren hitzak, hil baino hiru egun lehenago, «trankil, ez da ezer gertatuko eta» esanez presoet. Ziurtasuna adierazi nahi zien, txoriak elurretan bezain xingle zirela jakinda ere.